

پیدای پنهان - صفحه ۱۱۱

#تاریخ ادبیات:

شیخ محمود شبستری: صفحه‌ی ۱۵۹ / محمد باقر مجلسی: صفحه‌ی ۱۶۱
توحید مفضل: صفحه‌ی ۱۶۴ کتاب درسی

#معنای لغات:

جمله: همه، تمامی / فروغ: پرتو، روشنایی / مزار: آرامگاه / شریف: با عظمت، با ارزش / در ضمن: در میان، همراه / نبوت: پیامبری، رسالت /
زیاده از این: بیشتر از این / متانت: وقار، رفتار همراه با ادب / لذا: پس، بنابراین / شایسته (شایسته با ما سخن بگو): درست و مناسب /
اندوهناک: غمگین / نزد: پیش، کنار / ماجرا: داستان، حکایت / حکمت: پند و اندرز، حقایق آموختنی عالم / آفرینش: خلقت / عبرت: درس و
پند گرفتن / تدبیر: چاره‌اندیشی، دقت در نتیجه‌ی کارها / حاجت = احتیاج: نیاز / جمیع: همه، تمام / اعضا: جمع عضو / تأمل: اندیشیدن،
فکر کردن / به خدا قائل شده‌اند: خدا را باور دارند، خدا را قبول دارند / شعور: درک، آگاهی / اراده: خواست، میل / صادر نمی‌شود: پدید
نمی‌آید / دل: قلب / حافظ: محافظ، نگهبان / جراحت: زخم / شش: ریه / بادزن: بادبزن / حرارت: گرما / تلف کند: بُکشد، از بین ببرد / قوه:
استعداد، توانایی‌های ذهنی / فواید: (جمع فایده) سودها / حق تعالی: خدای بلندمرتبه / خلل: صدمه، آسیب، عیب / امور: (جمع امر) کارها /
نفع: سود / عظیم: بزرگ / مصیبت: رنج و سختی، رویداد غم‌انگیز / کینه: دشمنی / احوال: جمع حال / از فکر او بپردازد: به او فکر نکند /
ضد: مقابل، دشمن / مصلحت: خیر و صلاح / سایر: بقیه / حیا: خجالت، شرمساری / برخی: بعضی / صله‌ی رحم: رفت و آمد با نزدیکان /
احسان: نیکی، خوبی / معاصی: (جمع مصیبت) گناهان / علیم: دانا / صلاح: خیر و نیکی، فایده / منع: جلوگیری، بازداشتن / دانستن امری
چند را: دانستن هر امری را / شأن: مقام و مرتبه / طاقت: توانایی / ناگوار: تلخ و دلگیر / بقا: پایداری، ماندگاری / بدان: (امر به دانستن) آگاه
باش / نظر کن: ببین / تواضع: فروتنی، افتادگی / تضرع: زاری کردن، حالت دعا و التماس / صدقات: (جمع صدقه) بخشش به نیازمندان در
راه خدا / مساکین: (جمع مسکین) نیازمندان، فقرا / خضوع: فروتنی، تواضع / عافیت: تندرستی، سلامت (طلب عافیت: تندرستی خواستن) /
حکیم علیم: خداوند دانا / موافق: مطابق / مولا: سرور / معرفت: شناخت، علم / حاصل شد: به دست آمد / حمد: ستایش / تصرف: دست بردن

#معنای شعر:

معنی بیت درس: تمام پدیده‌های جهان نمایانگر وجود خداوند است. خداوند از شدت آشکاری در پدیده‌ها، پنهان به نظر می‌رسد.

نکته: جمله‌ی «پیراهنی که آن پرده‌ی دل است» به این مطلب اشاره دارد که قلب در میان دو لایه (پرده) قرار گرفته است تا راحت‌تر
کارش را انجام دهد. در حقیقت، این پرده مانند پیراهنی است که قلب را در بر گرفته و از آن، محافظت می‌کند.

#آرایه‌ها:

پیدای پنهان ← تناقض / ز پیدایی‌ست پنهان ← تناقض / پیراهنی که پرده‌ی دل است ← تشبیه اندامی از بدن به پیراهن / شش را بادزن
دل قرار داده ← تشبیه شش به بادبزن / فراموشی و یادآوری ← تضاد / دست می‌گشاید ← کنایه از اقدام به کاری کردن

#تکات دستوری:

آن گمراه: گمراه ← صفت جانشین اسم / ابتدا می‌کنم = در ابتدا اشاره می‌کنم ← حذف به قرینه‌ی معنوی / از او چه در نزد مردم است، از
مردم چه در نزد اوست، چه داده است، چه گرفته است ⇨ چه چیزی... (حذف هسته گروه اسمی) ← چه: صفت جانشین اسم / حسودی =
یک حسود ⇨ ی ← نشان نکره / حکیم علیم = خدای حکیم علیم ⇨ حکیم علیم ← صفت جانشین اسم

#خود ارزیابی:

۱- اگر از شاگردان امام صادق (ع) هستی باید بدانی که او بیشتر از این، حرف‌های ما را شنیده و با متانت به سوالاتمان پاسخ داده است؛ پس
تو هم مانند ایشان باش و درست و مناسب با ما حرف بزن.

۲- در هر دو درس با اشاره به موهبت‌های خداوند، به اثبات وجود او پرداخته شده است.

۳- تا با استفاده از آن، به حقایق عالم پی برده و در ایمانشان به وجود خدا استوار گردند.